

Judovstvo v
SLOVENIJI

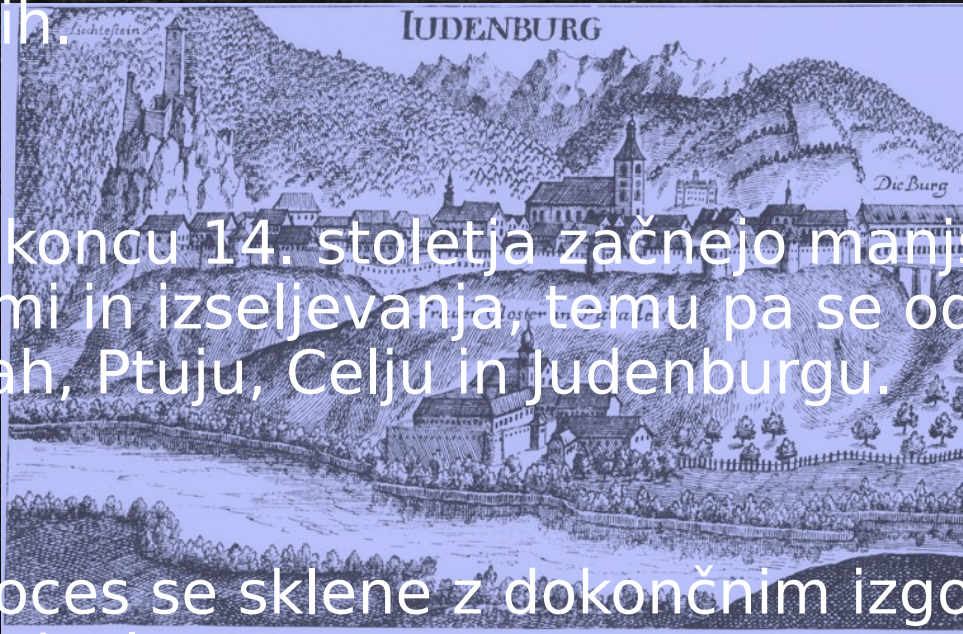
Pozna antika

- Judje so pri nas že od 4. stoletja, kar dokazuje oljenka z menoro, najdena v Šocjanu pri Divači.

Srednji vek

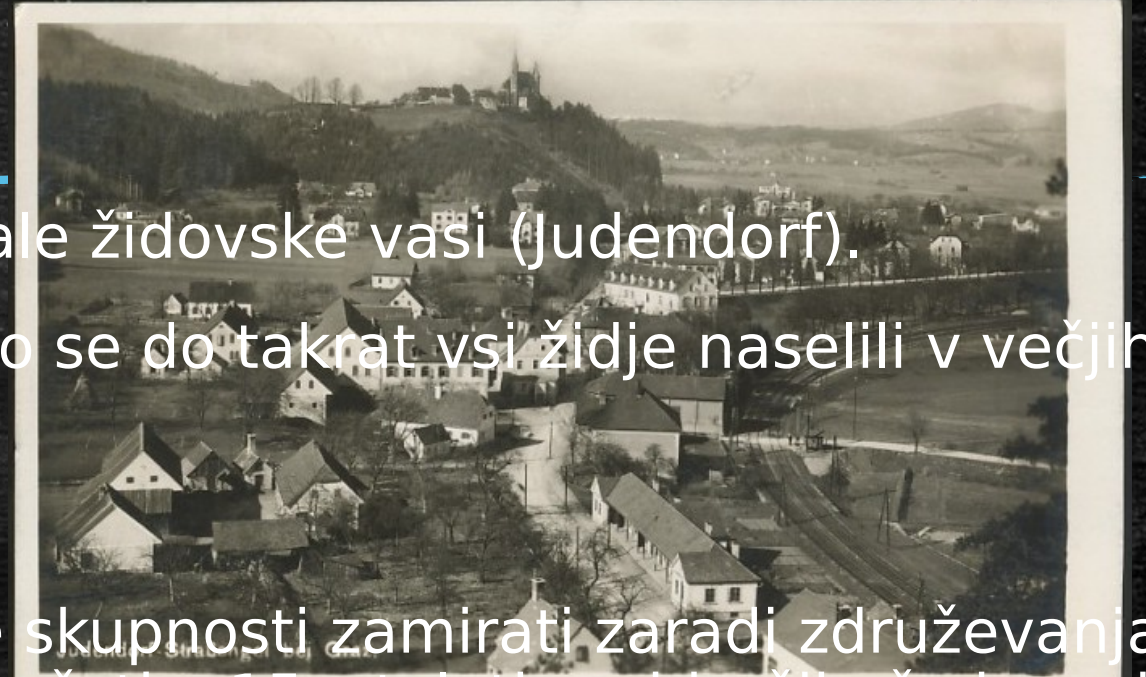
- Od leta 950 do 1050, so pri nas nastajale židovske vasi (Judendorf).
- Po letu 1100, so nehale nastajati, ker so se do takrat vsi židje naselili v večjih mestih.

- Proti koncu 14. stoletja začnejo manjše skupnosti zamirati zaradi združevanja z večjimi in izseljevanja, temu pa se od začetka 15. stoletja pridružijo še izgoni v Brežah, Ptuju, Celju in Judenburgu.

- Ta proces se sklene z dokončnim izgonom s Koroške in iz Štajerske leta 1496 ter Kranjske leta 1515,

- ko je edino območje na Slovenskem, kjer jim je dovoljeno prebivati, severna beneška Istra, Trst in Goriška

Novejša doba

- Že v drugi polovici 19. stoletja so se začeli k nam od drugod priseljevati Židje, ki so že pred tem prestopili v katolicizem ali pa so se pri nas poročili z nemško- ali slovensko govorečo partnerko ali partnerjem, in otroke potem dali krstiti.
- Tako se je delež deklariranih Židov, ki na Slovenskem že tako ali tako ni bil velik, še naprej zmanjševal tudi v 20. stoletju.
- Imamo tudi primere, ko se je Slovenec sam razglasil za Žida.
- Najbolj znan primer te vrste je slikar Bard Lucundus, rojen Leobard Oblak.

- Slovenski judje se družijo v organizaciji JSS (Judovska Skupnost Slovenije), katere sedež je v Ljubljani.
- Skupnost je ocenjena na 400 do 600 članov, okoli 130 pa jih je uradno registriranih.

- Trenutno v Sloveniji živi približno 750 judov

JUDJE

SINAGOGE

- Do leta 2003 je bila Ljubljana edino evropsko glavno mesto brez sinagoge.
- Nekoč so sinagoge stale v:
sicer v **Mariboru** in **Lendavi**

Danes pa sta ohranjeni samo dve in

- Ljubljani,
- Celju,
- Slovenski Mestni trg,
- Piranu,
- Dravograd
- Kopru,
- Novem Mestu,
- Gornji Radgoni,
- Slovenj Gradcu
- Beltincih in
- Ptuju.

Judi med vojno

- Židje v vzhodni Sloveniji, so bili leta 1941 poslani v koncentracijska taborišča.
- Judje v Ljubljani, pa so bili relativno varni do leta 1942, ko so nacisti okupirali večino Slovenije
- Pred vojno(1939), je bilo v Sloveniji 1533 judov.
- Holokavst pa jih je preživel le 20

Judi po vojni

- V času Jugoslavije so jih večinoma obravnavali kot tujce, večini so vzeli so pravico do lastnine nepremičnin.
- Zato se je emigrirala več kot polovica židov (Izrael in ZDA).
- Leta 1954 je bila ustanovljena »Jevrejska občina Ljubljana«
- V bivši Jugoslaviji je bilo največ judov leta 1971 (72), najmanj pa leta 1981 (9)
- Ko se je Slovenija osamosvojila (1991), je bilo v Sloveniji 200 judov
- Ob zadnjem štetju (2002), se jih je za juda opredelilo 99 prebivalcev

Judovska pokopališča

Lendava

ca-

židje

- Luc Menaše (profesor umetnostne zgodovine, kritik, publicist),
- Lev Menaše (umetnostni zgodovinar, kritik, publicist),
- Lev Kreft (politik, poslanec, urednik, filozof in sociolog),
- Mišo Alkalaj (kolumnist, pisatelj, matematik),
- Polona Vetric (igralka),
- Ivan Borštner (akter JBTZ),
- Katja Boh (političarka, diplomatka, ustanovna članica SDS),
- Israel Isserlein (pomemben mariborski rabin),
- Paul Parin (psihoanalitik, etnolog),
- Igor Vojtic (veterinar),

Viri in Literatura

- Jelinčič, K., (2009), Judje Na Slovenskem, Celovec, Mohorjeva Družba
- https://sl.wikipedia.org/wiki/Judje_v_Sloveniji (19.3.)
- http://www.slovenia.info/pictures/TB_attractions/1/2004/sinagoga2_v_32092.jpg?v=2 (19.3.)
- https://lh4.googleusercontent.com/proxy/G3gREUEVUAeiNNcKFpsSvNcyEAhIU47h9t4ujxIS1hdSo5hCxdLOAx6bw_O8lmRK_4m4B5IKKSGPGRSrQXSmnTw3MjCi-HAxxT_JQxhh-ds (19.3.)
- <http://dk.fdv.uni-lj.si/dela/Kavcic-Jerneja.PDF> (19.3.)
- http://www.info-slovenija.info/watermark-image.php?image=mF2xc1RppDf9ym-vSDk6AToPAs27kCRAqEzKCCxjkFtWbveg74vrNKn55q_z7mTBkVrRBAfvb4lFsgKXfKN7CA (19.3.)
- <http://images.profileengine.com/large/436283979/judovska.skupnost.slovenije..jewish.community.of.slovenia> (19.3.)
- <http://2.bp.blogspot.com/-3EaRpgirvPc/Vkq3pZjGxzI/AAAAAAAAAfXg/zyPxSAcgm4/s1600/10%2BPic%2B-%2BJudaism.jpg> (19.3.)
- http://img.rtv slo.si/upload/Slovenija/holokavst_1_show.jpg (19.3.)
- https://clovisevfree.files.wordpress.com/2015/06/300px-ebensee_concentration_camp_prisoners_1945.jpg?w=670 (19.3.)
- http://www.regionalobala.si/data/albums/novice/b/1_65daeaff21b75aac1bd0ee742e51cc2a.jpg (19.3.)
- https://en.wikipedia.org/wiki/History_of_the_Jews_in_Slovenia (19.3.)
- http://www.mladina.si/media/www/slike.old/clanki/200309/judje7_display.jpg (19.3.)
- http://stres.a.gape.org/fasizem_fascism/fasisti/Karl_hoecker_album/zrtve_naci_fasizma/ruski_judje_v_auschwitzu.jpg (19.3.)